

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. M.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený JUDr. Emilem Flegem, advokátem,
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2018, č. j. 4854/DS/2018, JID:
175740/2018/KUUK/FD,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2018, č. j. 4854/DS/2018, JID: 175740/2018/KUUK/FD, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru přestupkových agend, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 4. 1. 2018, č. j. MM/OPA/ODN/71996/2017/FelV, jímž byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 4 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dopustil porušením § 94a odst. 2 zákona o silničním provozu tím, že neodevzdal řidičský průkaz ve lhůtě 5 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byl uložen zákaz činnosti, tohoto jednání se žalobce dopustil nedbalostním jednáním, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že nebyl hodnocen materiální znak přestupku, kterým se rozumí jeho společenská škodlivost, ačkoliv se tímto znakem podle judikatury Nejvyššího správního soudu správní orgán zabývat musí. Správní orgán I. stupně však neuvedl, že by přestupek ohrožoval zájem společnosti alespoň v míře nepatrné, ani neuvedl, v čem konkrétně spatřuje porušení či ohrožení zájmu společnosti. Z tohoto důvodu je rozhodnutí správního orgánu I. stupně nepřezkoumatelné. Žalovaný se odvolacími námitkami v uvedeném směru nezabýval a jedná se tak o opomenuté odvolací námitky. Na podporu svých závěrů odkázal žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 83/2013 a č.j. 7 As 137/2011. Správní orgán I. stupně dále neuvedl, jak konkrétně k závěru o nedbalostním zavinění dospěl, ani neuvedl, zda se mělo jednat o nedbalost vědomou či nevědomou. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je rovněž nesmyslné, neboť žalobce v době, kdy měl odevzdat řidičský průkaz, nebyl účastníkem silničního provozu, jak je uvedeno v rozhodnutí. Žalovaný se opět námitkou nepřezkoumatelnosti hodnocení zavinění nezabýval. Rovněž je nepřezkoumatelné rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve výměře sankce, neboť nejsou uvedeny okolnosti, k nimž správní orgán přihlížel a jak je hodnotil, ani není uvedeno, jak konkrétně hodnotil míru nebezpečnosti jednání žalobce. Správní úvaha o stanovení výše sankce musí být v odůvodnění rozhodnutí přesvědčivě a jednoznačně popsána, aby bylo rozhodnutí přezkoumatelné, tyto požadavky správní orgán I. stupně nenaplnil a jeho rozhodnutí je tak i v této části nepřezkoumatelné a nezákonné. Ani s touto námitkou se žalovaný řádně nevypořádal, neboť pouze uvedl, že se s odůvodněním uložení pokuty vypořádal správní orgán I. stupně tím, že ji uložil v nejnižší možné výši. Zákon nestanoví, že při uložení sankce na spodní hranici zákonného rozpětí není třeba uvést žádné odůvodnění. Pouhé lakonické konstatování, že správní orgán posoudil míru nebezpečnosti jednání obviněného a vzal v úvahu i okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, aniž by uvedl cokoliv k míře nebezpečnosti jednání, jak ji posuzoval, a které okolnosti vzal v úvahu a jakým způsobem, zakládají nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podle názoru žalobce mu mohla být mimořádně snížena výše pokuty nebo mohlo být upuštěno od uložení správního trestu podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“). Na podporu své argumentace odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 43/2004-51, č.j. 5 A 154/2002-51.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž uvedl, že se v daném případě otázkou naplnění materiální stránky přestupku zabýval a odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. V případě nedbalostního zavinění (u odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti) se neprokazuje vědomá či nevědomá nedbalost. Správní trest pokuty za protiprávní jednání byl uložen na samé spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí. To, že žalovaný v rozhodnutí uvedl, že od roku 2007 do roku 2017 má žalobce v evidenční kartě řidiče 17 záznamů o dopravních Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přestupcích je pouze obecné konstatování o řidičské historii žalobce. Pokud by tuto skutečnost chtěl správní orgán I. stupně klást k tíži žalobce, zajisté by mu neuložil sankci na samé spodní hranici. Zároveň upozornil, že od uložení sankce nelze upustit.

Replika žalobce

4. V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že pokud v případě posouzení materiální stránky přestupku žalovaný odkazuje na žalobou napadené rozhodnutí, není jasné, na co konkrétně odkazuje, když tuto odvolací námitku žalovaný zcela ignoroval. Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí neuvedl, jak dospěl k závěru o jakékoliv formě zavinění. Žalovaný opětovně ve svém vyjádření polemizuje s námitkou, která nebyla vznesena. S přihlédnutím k tvrzení žalovaného, že nebylo nijak přihlíženo k záznamům žalobce v evidenční kartě řidiče je zřejmé, že správní orgán I. stupně paušálně rozdává pokuty na spodní hranici zákonného rozpětí, aby si ušetřil práci s odůvodňováním druhu a výše sankce. Uložení sankce na spodní hranici samozřejmě nemohlo dojít k porušení práv žalobce, k tomu však došlo vydáním nedostatečně odůvodněného a tedy nepřezkoumatelného rozhodnutí. Závěrem žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 100/2014-25.

Posouzení věci soudem

5. O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný i právní zástupce žalobce s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasili.
6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce spočívající v tom, že se správní orgán I. stupně ani žalovaný nezabývali naplněním materiální stránky přestupku.
9. Žalovaný na str. 3 žalobou napadeného rozhodnutí zaujal názor, že byly splněny v případě žalobce podmínky i pro naplnění materiální stránky přestupku a vyšel mimo jiné z toho, že čin žalobce je jako přestupek v zákoně o silničním provozu označen, jedná se tak o společensky škodlivý protiprávní čin (obdobně str. 3 rozhodnutí správního orgánu I. stupně). Žalovaný se tedy odvolací námitkou nedostatečného hodnocení materiální stránky přestupku zabýval a tuto vyhodnotil jako nedůvodnou. Soud v tomto směru konstatuje, že není nutno podrobně reagovat na každou námitku uvedenou v odvolání, je-li názor

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

odvolacího orgánu dostatečně zřejmý a ucelený (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130; ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, www.nssoud.cz).

10. Je zřejmé, že správní orgány vyšly z formálně materiálního pojetí přestupku, ze kterého vychází současná koncepce přestupkového práva. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických nebo právnických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně, přičemž jde o takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze tedy vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, jež naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, dostupný na www.nssoud.cz). Soud konstatuje, že žalobce nenamítal žádné okolnosti, které by snižovaly společenskou nebezpečnost jeho jednání, a proto stačilo, pokud vyšly správní orgány z toho, že základní míra škodlivosti a tedy materiální znak přestupku byly naplněny, neboť byly naplněny formální znaky přestupku. Námitka nehodnocení materiálního znaku přestupku je tedy nedůvodná.
11. Žalobce dále namítal, že nebylo hodnoceno zavinění, a to ani k odvolací námitce. K tomu je možno odkázat na str. 3 rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kde je uvedeno, že k přestupku, kterého se dopustil žalobce, postačuje spáchání z nedbalosti, a to tím, že pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým poměrům vědět měl a mohl. Na str. 2. rozhodnutí správního orgánu I. stupně je uvedeno, byť je užit nepřesný termín účastník provozu na pozemních komunikacích, že v termínu do 25. 8. 2017 žalobce neodevzdal řidičský průkaz, ačkoliv k tomu byl povinen a je povinen své povinnosti znát, přičemž postačuje zavinění z nedbalosti. Žalovaný se pak s názorem správního orgánu I. stupně ztotožnil a námitku žalobce nepominul.
12. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018, č.j. 4 As 96/2018 – 45, www.nssoud.cz, ve kterém je uvedeno: „...z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývá konkrétní forma stěžovatelova zavinění, neboť správní orgán prvního stupně konstatoval, že stěžovatel měl a mohl vědět, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný společností, tj. zmínil formu nedbalosti nevědomé upravené v § 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích tak, že přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tudíž byla seznatelná přesná forma zavinění.“ Je zřejmé, že správní orgány vyšly z toho, že žalobce měl a mohl znát svou povinnost odevzdat řidičský průkaz a tuto nesplnil, čímž se dopustil přestupku z nedbalosti. Soud připomíná, že z konceptu, že řidič si musí být vědom svých povinností a lze je u něj implicitně předpokládat, je běžně vycházeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2018, č.j. 2 As 67/2018-42). Soud konstatuje, že úvaha o formě a naplnění zavinění je z rozhodnutí správních orgánů patrná a vzhledem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

k tomu, že žalobce naplnění zavinění ani nijak nezpochybňoval, považuje ji soud za dostatečnou.

13. Žalobce pak ještě namítal nepřezkoumatelnost úvahy o výměře sankce, neboť nebyly uvedeny okolnosti, k nimž správní orgán I. stupně přihlížel a jak hodnotil přítěžující či polehčující okolnosti. Podle žalobce mělo být podle § 37 odst. 1 zákona o přestupcích přihlédnuto při určení druhu správního trestu a jeho výměry a) k povaze a závažnosti přestupku, b) k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení, c) k přítěžujícím a polehčujícím okolnostem (§ 39 a § 40 zákona o přestupcích), f) k osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání osoba potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku.
14. Soud odkazuje na důvodovou zprávu k § 37, § 39 a § 40 zákona o přestupcích (Poslanecká sněmovna, 2015, tisk č. 555/0), v níž je uvedeno, že při určení druhu správního trestu a jeho výměry se přihlédne k demonstrativně uvedeným okolnostem, které mají vliv na míru společenské škodlivosti přestupku. Jedná se pouze o demonstrativní výčet okolností, tedy nejenže je možné s ohledem na specifika správního trestání (např. v řízeních navazujících na výkon dozoru) přihlížet k okolnostem dalším, ale není ani nutné přihlédnout vždy k těm okolnostem, které jsou zde vyjmenovány, pokud v konkrétním případě nebudou pro posouzení společenské škodlivosti přestupku rozhodující.
15. Záměrem zákonodárce tedy nebylo stanovit povinnost v každém jednotlivém případě při stanovení druhu a výměry sankce vypořádat se s naplněním jednotlivých kritérií uvedených v § 37 zákona o přestupcích. Tomu odpovídá i judikatura včetně té, na kterou odkazoval žalobce. Ostatně již za předchozí účinné právní úpravy zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kritéria vyjmenovaná v § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. jsou demonstrativní, a není tedy třeba, aby správní orgány vyčerpávajícím způsobem přezkoumaly naplnění každého z nich (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2017, č.j. 1 As 305/2017–32, www.nssoud.cz). Vždy je nutno hodnotit, zda vzhledem k okolnostem případu jsou některá kritéria podle § 37 zákona o přestupcích relevantní či nikoliv. Obzvláště tomu tak musí být, pokud je sankce stanovena výše než je minimální zákonná sazba, neboť tam posouzení závažnosti jednotlivých kritérií hraje zásadní roli, neboť správní orgán musí zdůvodnit proč je jednání přestupce závažnější než škodlivost jednání stanovená v základní míře zákonodárcem. O takový případ se však v případě žalobce nejedná.
16. K eventuálnímu snížení sankce soud konstatuje, že se jedná o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2018, č.j. 4 As 96/2018 – 45, www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že žalobce zůstal po celé řízení pasivní a neuváděl žádné konkrétní skutkové okolnosti, který by měly správní orgány hodnotit a které by měly mít vliv na druh a výši sankce, nelze než konstatovat, že odůvodnění odkazující na zákonný rozsah, stanovení nejnižší možné pokuty a konstatování, že lze předpokládat, že žalobce tato pokuta od dalšího protiprávního jednání odradí, je v této věci dostatečné.
17. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

18. Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 18. května 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.